

In memoriam

Ст.н.с. I ст. дгн Иван Колев Бонев (25.10.1936 – 22.09.2008)

На 22 септември 2008 г. българската геоложка обществено-ност се раздели с един от най-изтъкнатите учени минералози, докторът на геологическите науки ст.н.с. I ст. Иван Бонев.

Иван Колев Бонев е роден на 25.10.1936 г. в Габрово. През 1959 г. завършва с отличие Минно-геоложки институт (сега Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“) в София, специалност „Геология и проучване на полезните изкопаеми“. От 1959 до 1962 г. той работи като геолог и старши геолог в маданските рудници на „Горубсо“. През 1962 г. след спечелен конкурс става научен сътрудник в секция „Минералогия“ на Геологическия институт при БАН, където протича и цялата му научна кариера. Специализирал е в Института по кристалография в Москва (1965–1966 г.), а през 1992 г. – в Шотландския университетски изследователски център в Глазгоу.

През 1972 г. Бонев защитава докторската си степен, а през 1982 г. е избран за старши научен сътрудник II ст. в същия институт. Тук, от 1995 до 2005 г., е ръководител на секция „Минералогия“. През 2003 г. защитава дисертация за получаване на научната степен доктор на геологически науки и е избран за старши научен сътрудник I степен.

Научните изследвания на Иван Бонев обхващат широк кръг от явления и се отнасят до теоретични и приложни проблеми не само в кристалографията, минералогията и кристалохимията, но и в областта на геохимията, петрологията и науката за рудните находища. Той е автор и съавтор на над 100 научни публикации, които са посветени на разнообразни обекти и проблеми на минералогическата наука.

Плодотворни са неговите многостранни и детайлни изследвания върху кристалната морфология и хабитуси на най-важни хидротермални минерали (галенит, халкопирит, пирит, глинести минерали и др.); вътрешния строеж и дефектността на кристалите и взаимодействието им в минералните агрегати; механизмите и хода на кристален растеж, реализиран при различна степен на отклонение от равновесието.

Бонев има важни приноси за изучаване на минералобразователните процеси в Родопските оловно-цинкови находища. Особен интерес представляват систематичните му изследвания върху ориентирани, епитаксични и топотаксични отношения при сулфидните и силикатните минерали; особените форми и механизмите на кристален растеж и разтваряне; морфологията на твърдофазни и газово-течни включения в сулфидите; скарновите минерали и техните променителни продукти; разнообразните скарнови и рудни текстури и др. Изследванията в мащаба на руден район остават като образец на обхватност при решаване на минераложки и генетични проблеми на рудообразуването в някои от нашите най-важни рудни находища, като тези в районите на Ардино и Мадан, с пряко отношение и към геоложката практика.

Специално внимание заслужава цялостната концепция, разработена от Бонев и представена в докторската му дисертация „*Минерогенезис в хидротермалната система на Маданските жили и метасоматични оловно-цинкови находища*“ (2002), за минералообразователните процеси в този уникален руден район. Бонев съвместно със съавтори установява и детайлно характеризира новия за науката минерал **манганилваит** от скарновите находища в Централните Родопи.

Неговата всестранна ерудиция, високата му взискателност и принципност го налагат като утвърден редактор в научната ни периодика. Той е бил редактор (1982–1990 г.) и главен редактор (1990–1994 г.) на „*Списание на Българското геологическо дружество*“ и съредактор на „*World Directory of Crystallographers*“ (издание на Световния кристалографски съюз). Благодарение на неговите усилия като главен редактор (от 1992 до 2006 г.) и на ръководената от него редколегия, поредицата „*Геохимия, минералогия и петрология*“ продължи да излиза и през най-трудния период на политически и икономически промени у нас.

Иван Бонев е добре известен на международната научна общност като автор с публикации в редица реноми-

рани международни издания. Многократно е представял важни постижения на научни форуми у нас и в чужбина, вкл. в Англия, Испания, Гърция, Канада, Русия, Китай, Япония и редица други.

Той участваше активно и отговорно в научно-организационния живот на Българската академия на науките и на геологическата общественост. Авторитетно е участие му и в редица национални и международни професионални организации: Българско минералогическо дружество (БМД) – Председател (2005–2008 г.); Българско геологическо дружество (БГД); Международна минералогическа асоциация (ИМА) – Национален представител на

България; Комисия по минерален растеж и интерфейсни процеси (ИМА ССГИР); Минералогическо дружество на Америка (MSA); Минералогическо дружество на Великобритания и Ирландия (F. Min. Soc.); Дружество по геология на рудните находища (SGA); Международна асоциация по генезис на рудните находища (IAGOD) и др.

Геологическата общественост ще запомни Иван Бонев не само като учен със своята висока компетентност, активност и принципност, но и като отзивчив човек с разностранни и широки интереси. Неговата кончина е голяма загуба за нашата наука, за колегите, приятелите и близките му.

*Секция Минералогия и минерални ресурси
Геологически институт при БАН*